

venskem kraju nemčurstvo širiti. Hujskačev in rovarjev ne potrebujemo. Tukaj je slovenska zemlja, to so naši kraji. Toto pravico in dolžnost imamo, da se smemo in moramo braniti proti vsem, ki hočejo po nepotrebnem med nami ljubi mir kaliti. To so naše besede in tako bomo tudi delali. Tedaj na veselo svidenje!

Od sv. Petra pri Radgoni. (Posojilnica.) V četrtek se je vršil v Gorenji Radgoni, posebno od kmečkih prebivalcev, mnogobrojno obiskan shod, na-nj so prišli pa tudi iz Celja dr. Ivan Dečko, naš deželni poslanec, Franc Lončar, tajnik „Zveze slovenskih posojilnic“, in naš domačin drd. Anton Brumen. Gosp. dr. Ivan Dečko, predsednik shoda, razloži temeljito veliki pomen posojilnic v občē, posebno pa še take posojilnice za gorenjeradgonski okraj, v narodno-gospodarskem, narodnem in političnem oziru in navzočni sklenejo osnovati posojilnico v Gorenji Radgoni. Predložena pravila se odobrijo in se bodo takoj, da se opišejo v zadružni register, poslala okrožnemu sodišču v Celji. V načelstvo novemu zavodu izvoli se g. č. g. Anton Belšak, župnik v Gorenji Radgoni, načelnikom in za ude gg. dr. Jos. Gorički, odvetnik; Oton Ploj, c. kr. notar; o. Emeron Šlander, administrator; Jos. Zemljčič, nadučitelj v pokoju; Jos. Škrlec, posestnik in krčmar, vsi v Gorenji Radgoni in Franc Krempelj, posestnik v Črešnjevcih. Računski pregledovalec je č. g. Martin Meško, župnik pri Kapeli, in njegov namestnik č. g. Al. Šijanec, župnik v Negovi. Tako je sedaj vse narejeno, da novi denarni zavod lahko k malu začne svoje delovanje. Da bode to delovanje koristno in častno za vse Slovence našega okraja, za to so nam porok imena v načelstvo izvoljenih, saj so to najodličnejši možje našega okraja. Tedaj srečo dobro!

Iz Doline. („Drobtinice“.) To jesen je izšel v založbi „Kat. družbe“ v Ljubljani XXV. letnik tega Slovincem toliko priljubljenega letopisa. („Drob.“ dobivajo se tudi pri D. Hribarji v Celji po 80 kr.) Neumorno delalni njihov urednik, preč. g. dr. Fr. Lampé pojasnjuje v predgovoru, zakaj da je letos namesto drobtinic podal Slovincem velike kose! Pravi zato, ker je od sotrudnikov le takšnih dobil! A berilo zavolj tega nikakor ni dolgočasno. Imajo pa „Drob.“ tri predele: a) „Nabožni del“ obsega to leto 7—10. del Kamus-ovega neprecenljivega spisa: „Duh sv. Frančiška Saleskega“ v gladkem prevodu. b) „Življenjepisi“ zavzemljejo polovico „Drob.“, ki štejejo letos zopet do 200 strani! Fr. Kramar, bivši korar Ljubljanski, popisali so sami svoje življenje, sicer jako mično, a tako obširno, da je letos izšlo samo 18. odstavkov. 2. Fan. Lesjaka, Kostanjeviškega župnika, življenje naslikal nam je prav živo č. g. dr. Jos. Marinko. 3. Dobro-

znani pisatelj P. Flor. Hrovat sestavil je pa življenjepisi res apostolskega misijonarja, gosp. Lovr. Lavtižarja. c) Zaba vni del podaje nam mično pripoved o „Dobovškem gospodu“ (župniku) od J. Bedéneka. Le škoda, da se ta „štoria“ konča, kakor da bi bil odrezal! — Ob koncu „Drobt.“ priporočujeta se „Katol. družba“ in pa „Marijanišče“, dve blagodejni napravi v Ljubljani. Prav lepa je slika na čelu „Drob.“, ki kaže: Romarska cerkev na Trsatu.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zvezda nemških liberalcev vzhaja na Dunaji ali tako svetla ni, kakor bi jo oni radi. Le eden mož iz njih vrste postane minister, grof Kuenburg, pa jih ona šteje toliko v svoji sredi! Ni vit. Plener, ni baron Chlumecky neki nista za ministra, le nek grof, o katerem se ne zna veliko več, kakor da se šteje za liberalca, pa brž sam doslej ne zna, zakaj da tako. — Državni zbor dobi v novem letu novega predsednika ter se umakne stari dr. Smolka neki svojemu mlajšemu tovarišu baronu Chlumeckemu. Kakor se torej vidi, veslamo precej hitro na levico tudi v tem zboru. — Hitro po božiči snidejo se nekateri deželni zbori, toda le za malo dni. Da se snide naš, štajarski v ponedeljek dne 28. decembra, to smo že naznanili. Za to, sodimo, pa že le ni bilo toliko sile, kakor je je dež. glavar, grof Wurmbbrand nagnal vladi, da mu ga je, če tudi ne rada, sklicala še to leto. Če velja brez tega po drugih deželah, čemu bi ravno v naši ne? — V Gradci je hripe v toliki meri, da je c. kr. namestnik razpustil vse šole. — Na Koroškem se godé čudne reči. V Žihpoljah so zmagali slov. kmetje pri volitvah v občinski zastop, nemškutarji pa so se pri vladi pritožili zoper volitev in prec jih je ona ovrgla. Nasproti pa so v Kotmari vasi zmagali nemškutarji in pritožili so se po pravici naši kmetje zoper volitve, ali vlada jih je vse eno potrdila. Kakor se vidi, deli se solnce in senca ondi prav različno! — Kranjsko „katol. politiško društvo“ ima v nedeljo, dne 3. januvarija svoj občni zbor in razpravlja kanonik Klun na njem o notranjem položaji ter o delovanji svojem v drž. zboru. Kdaj pa in kje slišimo kaj o naših drž. poslancih, o našem „slov. društvu?“ — Deželni zbor za Primorje anide se tudi še to leto, isti dan, kakor štajarski. — Iz Gorice želijo dobiti telefon ali brzoglas do Trsta. Po tej napravi bode lahko človek govoril iz Gorice kar v Trst, prav tako, kakor se drugod brzojavi ali piše. — Ker živi v Trstu veliko Slovincem, treba bi bilo za njih otroke tudi mestne šole, toda laški mestni zastop ne mara take šole, češ, da je na škodo laškemu imenu mesta. Oj, oj! — V Kopru, glavnem me-

stu Istre, so Italijani zdivjali čez silo ter se psuje očitno ondi vsak, kdor ni laške krvi, najbolj pa slov. dijaki na tamošnjem učiteljišči. Tu bode treba pomoči in to od c. kr. gosposke. — V zapuščini pokojnega kardinala Mihajloviča v Zagrebu kaže se za več sto jezer dolga, ljudje pa so šteli kardinala med bogataše. — Drž. zbor ogerski je pritrnil trgovinski pogodbi z Italijo, Belgijo in Švico. — Minister Fájerváry je imel dvoboj s poslancem Ugronom in to zavoljo razžaljivih besed tega v drž. zboru zoper ministra. Minister mora sedaj iz službe svoje, ker drž. postava prepoveduje dvoboje in je čudno, če je že ud vlade več ne spoštuje.

Vunanje države. Na visoki šoli, katera se vzdržuje na stroške sv. očeta v Rimu, uči poslej profesor Denunzio staroslovenščino. To je lepo znamenje za to, da vlada v katol. cerkvi pravica in ljubezen do vseh ljudstev. — Italija dobi novo carinsko postavo, ime ji je *catenaccio* t. j. veriga. Ona terja visoko carino od živil, katera se prodajo iz države, pa tudi od nekaterih, kedar se kupijo po drugih državah za Italijo. V drž. zboru pa se brani Crispi in njegova stranke take postave, najbrž pa samo zato, da nagaja sedanji vladi, ki mu ni pogodu. — Francoska vlada zatrjuje, da ona ni sovražnica katol. cerkve, ali ako človek vidi nje ravnanje, lahko razsodi, koliko ji je v tem verovati. Ona v tem oziru pleše, kakor se ji piska od framasonstva. — Postava o društvih se ne dopada sedanji vladi ter hoče v tem oziru drugo, bolj ostro. — V Belgiji so prišli na sled posebni trgovini, pri njej hodi jim za služkinje ter se one prodajo, ne da same znajo za to, na Angleško. Zdaj bo pa menda tej trgovini konec. — V angleškem drž. zboru so imeli te dni nevoljo z drž. poslancem Hasting som; možu se očita, da je kacic 150.000 gold. zapravlil na škodo nekemu zavodu, čegar premoženje je bilo njemu na skrbi. Iz zbora peljali so ga v ječo. — Nemški cesar je povzdignil drž. kancelarja, generala pl. Caprivi, v grofa, znamenje, da mu vodi državne posle po volji. Bismarcku pa to ne bode prav, kajti on misli še zmerom, da cesar ne more biti brez njega. — Ruska vlada skrbi za tiste kraje, koder je strah gládú, sedaj tudi tako, da daje ljudem dela. To bode najbrž bolje, kakor pa, če jim daje le na posodo denar. — Bolgarska vlada je prišla v zamero pri Francozih, ker je izgela iz Sofije neko človeče; le-ta je delal ondi vedno nemir, pa je bil francoske krvi in zato ne pod domačo gosposko. — V Belem gradu so bile une dni volitve v mestni zastop a ni prišlo dovolj volilcev, zato so volitve preložili. Kaj je krivo take mlačnosti in to v prestolnem mestu? — Turski sultan ne mara se mešati v bolgarske prepire, da-si mu francoski poslanec prigovarja na vso silo, naj se pokaže

v tej reči za „gospoda“ Bolgarije. Doslej je še namreč Bolgarija pod neko tursko oblastjo, toda to je le po imenu, ne pa več v resnici. — Tisti misijonarji, ki so prišli iz Mahdijevih ječ v Afriki, so neki še precej zdravi, toda nazaj si ne želé več. Najbrž grede domov, v Evropo, deloma na Francosko, deloma pa na Angleško. — Po južni Ameriki se širi ustaja; skorej v vsaki državi jo imajo in tam je to sedaj lahko, kajti ondi imajo zdaj poletje, torej toplo zadosta. V Pernambuci so se sprijeli prebivalci in redarji v nedeljo ter je bilo do 100 ljudi več ali manj ranjenih, nekoliko pa je tudi umorjenih. To je prijazno mesto!

Za poduk in kratek čas.

Smrtna ura.

Iz poljščine za Slovence priredil J. Sattler.

(Dalje.)

Vladislav se je vrnil k roditeljem domov. Čez nekoliko mesecev uzrl je iz nova Helenko. Oče njen mu je razodel, da sedaj nič ne ovira njijinega zakona. Mati Vladislavova si ničesar ni bolj želela, nego da bi blagosloвила otroka za poroko, predno zatisne oči. Govorila mu je o zakonski sreči z osebo, polno blagih čutov in najčistejše ljubezni.

Ali vse to je na-nj imelo malo upliva. Vladislavu je bilo ravno tako malo mar za prijaznost Helenkinega očeta, kakor za vročo ljubezen materino. Misli njegove so se neprestano utapljalé v smrtni uri, kateri se je bližal od dne do dne bolj. Naposled, poldrugo leto po oni znameniti noči, udal se je in šel pred altar. Dubovnik ga je nerazrušljivo združil s Helenko. Prisegajoč zvestobo in obetajoč ljubezen za vse žive dni je nerazumljivo jecljal, ker je vedel, da to prisego razbije v poldrugem letu smrt neizprosna.

Na svetu je že tako, da ljudje radi sodijo vse površno; zatorej se je govorilo le o Vladislavovi sreči; v globočino njega srca nihče se ni uzrl; koliko je bilo v njem britkosti! Vse, kar bi drugega opojilo s srečo, n. pr. čast, slava junaška, lepo posestvo, pametna in ljubezniva žena, — vse to je otrovalo njemu dneve življenja; največje skrbi mu niso razpodile žalosti s čela, in stokrat lažje bi pretrpel uboštvo, zaníčevanje, sramoto, kakor to, da je mogel krog sebe gledati raj, živeti pa v gotovosti, da ga skoro izgubi.

To, kar ljudje imenujejo vrhunec zakonske sreče, bilo je za-nj nov, težek obup. Helena postala je mati: povila mu je sina; on pa ga bode osirotil, zapustil nedoraslega, ki se niti spomniti ne bode mogel njegovega obličja in očetovskega ljubkovanja! Grozno to muko je prikrival več ko dve leti na vso moč pred ma-